

ร่วมสร้างสุขภาพสังคม

สู่สังคมแห่งสันติภาพ

จากทุนนิยมโลกสู่ชุมชนโลก

ดร. วอลเดน เบลโล

แปลโดย พิกพ อุคมอิทธิพงศ์

X1908.T5

ว368จ

2545

Global Capitalism Versus Global Community

by Dr. Walden Bello

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

ห้องสมุด ๑๐๐ ปี เสมา พระวังแก้ว

จากทุนนิยมโลกสู่ชุมชนโลก

*Global Capitalism Versus
Global Community*

เลขหมู่

เลขที่ 0000 1333

ดร. วอลเดน เบโล

Dr. Walden Bello

แปลโดย พิกพ อุตมอิทธิพงศ์

JX 1908.T5 7368จ 2545

* B K 0 0 0 0 0 0 1 1 4 8 *

จากทุนนิยมโลกสู่ชุมชนโลก

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

THE ROCKEFELLER FOUNDATION

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

องค์การอนามัยโลก

จากทุนนิยมโลกสู่ชุมชนโลก

โดย ดร. วอลเดน เบลโล

แปลโดย พิกพ อุดมอิทธิพงศ์

Global Capitalism Versus Global Community

by Dr. Walden Bello

จัดพิมพ์โดย

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

อาคาร 3 ชั้น 5 ตึกกรมสุขภาพจิต ในบริเวณกระทรวงสาธารณสุข

ถ.ติวานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 0-2951-1286-94 โทรสาร 0-2951-1295

Website : <http://www.hsri.or.th>

พิมพ์ครั้งแรก : กรกฎาคม 2545

จำนวนพิมพ์ 2,000 เล่ม

(เพื่อใช้เป็นหนังสือประกอบการประชุมวิชาการหนึ่งทศวรรษสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

"ร่วมสร้างสุขภาพสังคม สู่สังคมแห่งสันติภาพ" ระหว่างวันที่ 5-7 สิงหาคม 2545)

สงวนสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์

ออกแบบรูปเล่ม : บริษัท ลายเส้น กราฟฟิค จำกัด

โทรศัพท์ 0-2729-3951 e-mail: laizengraphic@hotmail.com

ดร. วอลเดน เบลโล เป็นผู้อำนวยการบริหารขององค์กร Focus on the Global South ซึ่งเป็นองค์กรที่ทำงานด้านวิจัย วิเคราะห์ และรณรงค์ ที่ตั้งอยู่ที่กรุงเทพฯ และเป็นศาสตราจารย์ด้านสังคมวิทยาและบริหารรัฐกิจแห่งมหาวิทยาลัยแห่งฟิลิปปินส์ เขาเป็นผู้เขียนหนังสือหลายเล่ม เช่น โศกนาฏกรรมสยาม: การพัฒนา และการแตกสลายของสังคมไทยสมัยใหม่ มังกรกำสรวล: วิกฤตเศรษฐกิจ ฟองสบู่ของเอเชีย รวมทั้ง *The Future in the Balance: Essays on Globalization and Resistance* (Oakland: Food First, 2001) เขายังมีบทบาทอย่างเข้มแข็ง ในกระบวนการต่อต้านระบบโลกาภิวัตน์ที่หันหลังโดยบริษัทการค้า

Dr. Walden Bello is executive director of Focus on the Global South, a research, analysis, and advocacy organization based in Bangkok, Thailand, and professor of sociology and public administration at the University of the Philippines. The author of *A Siamese Tragedy: Development & Disintegration in Modern Thailand*, *Dragons in Distress: Asia's Miracle Economics in Crisis*, and several books, including *The Future in the Balance: Essays on Globalization and Resistance* (Oakland: Food First, 2001), he is active in the movement against corporate-driven globalization.

จากทุนนิยมโลกสู่ชุมชนโลก

ดร.วอลเดน เบลโล

ข้าพเจ้ารู้สึกขอบคุณอย่างยิ่งที่ได้รับเชิญมากล่าว ณ ที่ประชุมแห่งนี้

ข้าพเจ้าได้รับการขอให้พูดในหัวข้อที่สำคัญอย่างยิ่ง กล่าวคือ ระบบเศรษฐกิจโลกสำหรับอารยธรรมแห่งโลก ซึ่งเป็นหัวข้อที่ข้าพเจ้าอาจพูดได้เป็นเวลาหลายวันที่เดียว สิ่งที่ข้าพเจ้าอยากจะทำได้แก่การสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างระบบเศรษฐกิจโลกที่พวกเราอาศัยอยู่นั้นคือ ระบบทุนนิยมโลกกับอารยธรรมแห่งโลกหรือชุมชนแห่งโลก ที่พวกเราเพียรสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้น

ระบบทุนนิยมและชุมชนมักจะอยู่ตรงกับข้ามกับเสมอ

ตั้งแต่นักวิเคราะห์สังคมนับแต่มาร์กซ์ จนถึงคาร์ล โพลันยี และจอห์น เกรย์ ได้ชี้ไว้ว่า ความสัมพันธ์แบบทุนนิยมเป็นเหมือนกรดที่กร่อนเซาะความสัมพันธ์แบบชุมชน และปรับโครงสร้างของมนุษย์ให้กลายเป็นอนุภาคที่แยกขาดจากกัน โดยมีระบบตลาดเป็นสื่อกลางหลักของความสัมพันธ์ระหว่างเราทั้งหลาย ภายใต้ระบบทุนนิยม ไม่มีอะไรที่ถือว่าศักดิ์สิทธิ์จนกระทั่งไม่สามารถเปลี่ยนแปลงเป็นสินค้าได้ ความเชื่อและจารีตประเพณีทั้งหลายซึ่งเป็นอุปสรรคขัดขวางการแปรรูปที่ดิน แรงงาน และชีวิตให้กลายเป็นสินค้า มักจะประสบความพ่ายแพ้

สองท่วงเวลาที่สำคัญของโลกาภิวัตน์

การปรับโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมขนาดใหญ่เกิดขึ้นทั่วโลก

พร้อมกับการปลดปล่อยที่ดิน แรงงาน และทรัพย์สินออกจากกลุ่มศักดินาในยุค
ก่อนยุคทุนนิยม ถือได้ว่าเป็นยุคแรกของโลกาภิวัตน์ ที่ได้วิวัฒน์ขึ้นในช่วงศตวรรษ
ที่ 19 และยุติลงเมื่อปี ค.ศ.1914 (พ.ศ.2457) กระบวนการแยกระบบตลาดออกจาก
สังคม ส่งผลให้เกิดการเติบโตด้านเศรษฐกิจและการสะสมทุนอย่างรวดเร็วพร้อมๆ
กับ ความยากจนที่เกิดขึ้นขนานใหญ่ และช่องว่างของการกระจายรายได้และทรัพย์สิน
ที่กว้างออกมากขึ้นเรื่อยๆ กระบวนการที่ส่งผลขัดแย้งกันเองเช่นนี้ทำให้เกิด
แรงต่อต้านขนานใหญ่ในสังคม โดยเฉพาะแรงต่อต้านจากกลุ่มชนชั้นล่างและชน
ชั้นกลางที่หาทางทดแทนระบบตลาดและเศรษฐกิจ ด้วยการสร้างสรรค์ระบบชุมชน

เมื่อมองย้อนหลังไป เราอาจกล่าวได้ว่าลัทธิสังคมนิยม ลัทธิคอมมิวนิสต์
แนวคิดสังคมนิยมประชาธิปไตย และขบวนการกอบกู้เอกราชทั้งหลาย เป็น
สัญลักษณ์ของแรงต่อต้านเหล่านี้แต่แรงต่อต้านต่อโลกาภิวัตน์บางอย่างก็ไม่ได้มีความ
ก้าวหน้าเพียงพอ ระบอบเผด็จการฟาสซิสต์ ดังที่คาร์ล โพลันยีให้นิยามไว้ว่า เป็น
การบรรลุซึ่งการปฏิรูประบบเศรษฐกิจแบบตลาด โดยการทำลายสถาบันที่เป็น
ประชาธิปไตยลงทั้งหมด ก็เป็นส่วนหนึ่งของแรงต่อต้านเหล่านี้ และเป็นแรงเหวี่ยงให้
เราออกจากการพยายามแสวงหาชุมชน โดยทำให้เกิดปฏิกิริยาการต่อต้านการ
ปฏิวัติ และความคิดเหยียดเชื้อชาติ

ความพ่ายแพ้ของลัทธิเผด็จการฟาสซิสต์ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง

ทำให้เกิดการต่อสู้ของพลังสองกระแส เพื่อปลดปล่อยระบบทุนนิยมแบบตลาด กล่าวคือการต่อสู้ระหว่างระบบทุนนิยมแบบเคนีเซียน และระบบรัฐสังคมนิยม ซึ่งมีอิทธิพลเหนือความคิดอื่นใดในครึ่งหลังของศตวรรษที่ 20 อันที่จริงกระบวนทัศน์ทางเศรษฐกิจแบบเคนีเซียนใหม่ ก็เป็นเพียงการประนีประนอมด้านสังคมระหว่างชนชั้นที่แข่งขันกัน เพื่อจำกัดการทำงานของระบบตลาด แนวคิดนี้ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในหมูชนชั้นนำในโลกฝ่ายเหนือและได้ในยุคหลังสงคราม โดยถือกันว่าเป็นแนวคิดที่จำเป็น เพื่อสร้างฐานด้านสังคมที่มั่นคงและเพื่อควบคุมกระแสปฏิวัตีด้านสังคมที่กำลังแพร่หลายไปทั่วโลก

การขึ้นเถลิงอำนาจของนางมากาเร็ต แทตเชอร์ แห่งประเทศอังกฤษ และนายโรนัลด์ เรแกน แห่งประเทศสหรัฐอเมริกาในช่วงทศวรรษ 1980 เป็นช่วงที่เกิดกระบวนการปลดปล่อยระบบตลาดออกจากสังคม เป็นกระบวนการที่รู้จักกันในนาม การปฏิรูปตามแนวเสรีนิยมใหม่ ในประเทศโลกฝ่ายเหนือ และเป็นที่ยุติกันไปในนาม การปรับโครงสร้างสำหรับประเทศโลกฝ่ายใต้ กระบวนการนี้ได้เกิดรวดเร็วมากยิ่งขึ้นในทศวรรษ 1990 พร้อมกับการล่มสลายของรัฐสังคมนิยมในยุโรปตะวันออกและรัสเซีย

แต่เดิมนั้น องค์การที่ได้รับอิทธิพลจากนายเคน กล่าวคือสถาบันเบร็ตตันวูดส์ทั้งหลายอันได้แก่ ธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ได้ถูก

เปลี่ยนให้เป็นเหมือนหน่วยจุโคม ที่มุ่งทำลายระบอบทุนนิยมที่อุดหนุนโดยรัฐและ
มุ่งกีดกันทางการค้าในประเทศทางฝ่ายใต้ และประเทศที่เคยอยู่ใต้ร่มเงาของสหภาพ
โซเวียตในยุโรปตะวันออก เพื่อจะสร้างสิ่งที่พวกเขาเรียกว่า สนามการค้าแห่งโลก
ที่มีความเท่าเทียม ซึ่งเป็นสิ่งที่บรรษัทข้ามชาติในประเทศโลกฝ่ายเหนือเรียกร้อง
ต้องการ การจัดตั้งองค์การการค้าโลกในปี 1995 (พ.ศ. 2538) ซึ่งนับเป็นสดมภ์หลัก
อันที่สามของระบบพหุภาคีที่ได้ถือกำเนิดขึ้นมา และเป็นวิธีการค่อนข้างชัดเจนที่จะ
มุ่งให้มีการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจโลก ให้อยู่ใต้เงื้อมมือของบรรษัทข้าม
ชาติโดยเร็วที่สุด โดยมีการบัญญัติข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับการทำธุรกรรม
ด้านสินค้า บริการ และเงินทุน

เกินกำลัง

แต่เป็นเช่นเดียวกับคลื่นลูกแรกของกระแสโลกาภิวัตน์ซึ่งยุติลงในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 ระบบทุนในโลกได้ทำงานจนเกินกำลังและผิดเป้าหมาย และ
จนกลางทศวรรษ 1990 ก็เริ่มมีสัญญาณที่เลวร้ายเกิดขึ้นทั้งในประเทศฝ่ายเหนือและ
ฝ่ายใต้ กล่าวคือการเพิ่มขึ้นของความยากจน ความไม่เท่าเทียมกัน และการชะลอ
ตัวของเศรษฐกิจทั้งระบบในประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย ที่ได้ปฏิบัติตามหลักการ
ปรับโครงสร้างอย่างซื่อสัตย์

แม้ว่าจะมีข้อมูลมากมายจากสถาบันต่าง ๆ รวมทั้งโครงการพัฒนา

แห่งองค์การสหประชาชาติ (UNDP) ข้อเท็จจริงดังกล่าวก็ไม่ได้ถูกถือเป็นความจริง ในช่วงต้นทศวรรษ 1990 ข้อเท็จจริงดังกล่าวได้ถูกกลืนเลื่อนไปภายใต้อาการลึกลับที่เกิดขึ้น เนื่องจากการได้เห็นการล่มสลายของระบอบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมในยุโรปตะวันออกและสหภาพโซเวียตในช่วงท้ายของทศวรรษนั้น แต่สิ่งที่ทำให้ข้อเท็จจริงนั้นกลายเป็นความจริงที่ชนชั้นสูงต้องยอมรับก็คือวิกฤตการเงินในเอเชีย ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นสงครามแห่งเมืองสตาลินการ์ดสำหรับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ กล่าวคือ เป็นความพ่ายแพ้อย่างใหญ่หลวงที่เปลี่ยนโฉมหน้าของการต่อสู้ในช่วงทศวรรษ 1990 ระบอบเศรษฐกิจในเอเชียตะวันออกได้พากันปล่อยเสรีภาคการเงินตามแรงกดดันของกองทุนการเงินระหว่างประเทศและกระทรวงการคลังแห่งสหรัฐ เงินทุนเพื่อเก็งกำไรจำนวนนับแสนล้านเหรียญสหรัฐได้หลั่งไหลเข้ามาในเศรษฐกิจของประเทศเลื้อยทั้งหลายตั้งแต่ปี 1994 ถึง 1997 และเงินจำนวนแสนล้านเหรียญนี้ได้ไหลออกไปเร็วยิ่งกว่าอีกในแค่ชั่วฤดูร้อนของปี 1997 อันเป็นผลมาจากการที่นักลงทุนตระหนักดีเกี่ยวกับการลดมูลค่าของที่ดินและหุ้นลงอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลมาจากการมีเงินทุนในระบบมากเกินไป

ประชาชน 1 ล้านคนในประเทศไทยและอีก 22 ล้านคนในประเทศอินโดนีเซียยากจนลงทันทีจนต่ำกว่าเส้นแบ่งความยากจน การล่มสลายทางการเงินของเอเชียส่งผลให้มีการทบทวนผลการดำเนินงานของกองทุนการเงิน

ระหว่างประเทศและธนาคารโลกในช่วงทศวรรษ 1980 และ 1990 ในประเทศต่าง ๆ ในโลกฝ่ายใต้ โดยทั่วไปแล้ว ผลการศึกษาอย่างจริงจังไม่นับผลการศึกษาที่มีข้อผิดพลาดด้านวิธีวิทยาทำให้เราพบว่า ความไม่เท่าเทียมได้เกิดขึ้นสูงมากในช่วง 25 ปีที่ผ่านมา และจำนวนประชากรที่มีชีวิตอยู่อย่างยากจนแสนสาหัส กล่าวคือ ผู้มีรายได้น้อยกว่า 40 บาทต่อวันได้เพิ่มขึ้น จาก 1.1 พันล้านคนในปี 1985 เป็น 1.2 พันล้านคนในปี 1998 และ 1.3 พันล้านคนในปี 2000 ในที่สุดการล่มสลายของเอเชีย ก็ได้ชี้ให้เห็นข้อมูลที่น่าตกใจเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของความยากจนและความไม่เท่าเทียม และความชะงักงันในระดับสถาบันของประเทศโลกฝ่ายใต้ ซึ่งได้กลายเป็นความจริงที่ยอมรับกันทั่วไปในที่สุด แมทธิส ลุนด์เบิร์ก และลิน สไควร์ นักวิจัยของธนาคารโลกได้สรุปค้นหามติอันใหม่ดังที่พวกเขาได้เขียนไว้ว่า คนยากจนเป็นผู้ได้รับผลกระทบมากที่สุดเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงของราคาในระดับนานาชาติ และผลกระทบนี้จะรุนแรงยิ่งขึ้นตามระดับการเปิดประเทศให้กับการค้า... อย่างน้อยที่สุดในระยะสั้น ดูเหมือนว่าโลกาภิวัตน์จะส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นทั้งความยากจนและความไม่เท่าเทียม

แรงต่อต้านที่เพิ่มขึ้น

แรงต่อต้านทางสังคมที่มีต่อระบอบโลกาภิวัตน์ที่ได้รับการสนับสนุนโดยบริษัททั้งหลายซึ่งเดิมกระจัดกระจายและไม่สามารถรวมตัวกันได้ในช่วงต้นทศวรรษ 1990 ได้รวมพลังกันยิ่งใหญ่มากขึ้นเป็นการประทุในช่วงปลายทศวรรษ

1990 ได้มีการจัดตั้งชุมชนมากขึ้นเพื่อประท้วงต่อสถาบันที่เป็นผลผลิตของระบบตลาดที่หนุนหลังโดยบริษัททั้งหลาย และได้สร้างผลกระทบมากมาย และในเดือนธันวาคม 1999 การเดินขบวนประท้วงขนาดใหญ่ของชุมชนเพื่อต่อต้านบริษัทการค้า ทำให้การประชุมระดับรัฐมนตรีครั้งที่ 3 ขององค์การการค้าโลกที่กรุงซีแอตเติล ต้องยุติลงกลางคัน ทำให้เกิดผลกระทบอย่างใหญ่หลวงต่อกระบวนการส่งเสริมโลกาภิวัตน์เป็นครั้งที่สอง นับแต่เกิดวิกฤตการเงินในเอเชีย นายซี เฟร็ด เบิร์กสเทน ผู้อำนวยการสถาบันเศรษฐกิจศาสตร์นานาชาติซึ่งเป็นกลุ่มที่สนับสนุนโลกาภิวัตน์ให้การต่อคณะกรรมการการค้าโลกที่กรุงโตเกียวเมื่อเดือนเมษายน 2000 ภายหลังจากการพิจารณาถึงผลกระทบจากการประท้วงที่กรุงซีแอตเติลว่า พลังของกลุ่มต่อต้านโลกาภิวัตน์กำลังเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในทำนองเดียวกัน ดี อีโคโนมิสต์ ซึ่งเป็นวารสารกระแสหลักก็ได้บอกกับผู้อ่านว่า โลกาภิวัตน์นั้นไม่ใช่เป็นกระบวนการที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้อีกต่อไปแล้ว

ในช่วงต้นของศตวรรษที่ 21 ระบอบทุนนิยมโลกประสบกับวิกฤตของความชอบธรรมเป็นอย่างมาก กล่าวคือประชาชนจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ไม่มีความเชื่อมั่น และไม่เห็นความชอบธรรมของสถาบันหลักๆ ซึ่งรวมทั้งสถาบันที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงินและการค้านานาชาติ บริษัทข้ามชาติ และระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยเสรีนิยมที่ได้รับการหนุนหลังโดยการพยายามแผ่ขยายอำนาจด้านการทหารของสหรัฐ แม้ในช่วงก่อนเหตุการณ์อื้อฉาวของบริษัทเอนรอน 72% ของคน

อเมริกันกล่าวว่า ภาคธุรกิจได้มีอำนาจเหนือชีวิตพวกเขามากเกินไป ทั้งนี้ตามการสำรวจของนิตยสาร บิสิเนสวีก และที่เล้าลือกกันหนาหุได้แก่ความเห็นที่ว่าระบอบการเมืองของสหรัฐได้ถูกเปลี่ยนจากระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบชนาธิปไตย กล่าวคือ เป็นการปกครองโดยกลุ่มคนร่ำรวย ดังที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในสหรัฐเมื่อปี 2000 คนหนึ่ง คือวุฒิสมาชิกจอห์น แมคเคนจากพรรครีพับลิกัน เกือบที่จะชนะได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยการเรียกร้องเพียงประเด็นเดียว กล่าวคือ การรณรงค์เพื่อให้มีการปฏิรูปภาคการเงิน

เช่นเดียวกับในช่วงทศวรรษ 1920 และ 1930 แรงต่อต้านระบอบโลกาภิวัตน์ที่หนุนหลังโดนระบบตลาดได้เกิดขึ้นมากในช่วงทศวรรษ 1980 และ 1990 แม้ว่าแรงต่อต้านเหล่านั้นจะไม่มี ความก้าวหน้าไปเสียทั้งหมด แรงต่อต้านที่สำคัญกลุ่มหนึ่งได้แก่ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามแบบหัวรุนแรง ซึ่งมีทัศนะว่าการแผ่ขยายอำนาจของบริษัทและอำนาจทางทหารจากสหรัฐอเมริก เป็นส่วนหนึ่งของความพยายามอันยาวนานของชาติตะวันตก ที่จะกร่อนเซาะทำลายเสถียรภาพของสังคมอิสลาม พวกเขาได้พยายามเรียกร้องความสามัคคีในหมู่ศาสนาอิสลาม ในหมู่ประชาชน และประเทศต่างๆ และประกาศที่จะทำสงครามศาสนาต่อต้านประเทศสหรัฐอเมริกาในลักษณะเดียวกับลัทธิเผด็จการฟาสซิสต์ แนวคิดนี้ได้ส่งผลกระทบจนเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง ไม่ว่าเราจะม้ทัศนะทางจริยธรรมต่อกลุ่มอิสลาม แนวสุดขั้วเหล่านี้ อย่างไรก็ตาม เราก้ไม่อาจปฏิเสธได้ว่า จนถึงปลายศตวรรษที่ 20

ลัทธิอิสลามแนวสุดขั้วได้เป็นที่นิยมในหมู่คนรุ่นหนุ่มสาวจำนวนมากในประเทศมุสลิมต่างๆ โดยประสบความสำเร็จมากจนกระทั่งชนชั้นปกครองที่อนุรักษนิยมอย่างในประเทศปากีสถานและซาอุดีอาระเบีย ต้องขอยืมภาษาของพวกเขามาใช้เพื่อให้หยุดได้

ลัทธิอิสลามแนวสุดขั้วได้กลายเป็นเป้าหมายหลักของการรณรงค์ต่อต้านการก่อการร้ายของสหรัฐในช่วงหลังเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน อย่างไรก็ตาม เสียงเรียกร้องให้ชุมชนโลกร่วมมือกันทำสงครามต่อต้านการก่อการร้ายได้ทำให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยไปทั่วทุกส่วนในโลกฝ่ายได้ แม้ว่าคนส่วนใหญ่จะรู้สึกสะเทือนใจอย่างมากกับวิธีการที่ผู้จู่โจมของขบวนการอัลไกตะใช้ แต่พวกเขาก็มีความรู้สึกเหมือนดังเช่นที่เจ้าของกิจการเชื้อสายฟิลิปปินส์และจีนคนหนึ่งได้กล่าวว่า ก็เหมาะสมสำหรับสหรัฐแล้วละ การรุกรานประเทศอัฟกานิสถานที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามของพันธมิตรเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายแห่งโลก ทั้งนี้เพื่อมุ่งจับกุมนายอุซามะฮ์ บิน ลาดิน และเพื่อขับไล่วิทยาลัทธิอิสลามอันที่จริงก็เป็นเพียงการขยายปีกของประเทศเจ้าอาณานิคม ที่นำหน้าโดยกลุ่มประเทศสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ

ชนชั้นสูงในโลกได้ฉวยโอกาสจากการรณรงค์ต่อต้านการก่อการร้ายไม่เพียงเพื่อมุ่งโจมตีผู้ก่อการร้าย แต่ยังเพื่อสร้างความถดถอยให้กับกลุ่มที่พวกเขา

เชื่อว่าจะเป็นอันตรายมากขึ้นในอนาคต กล่าวคือการสร้างความอ่อนแอให้กับกระบวนการต่อต้านโลกาภิวัตน์ที่ครอบงำโดยบรรษัทการค้า ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ประท้วงตามท้องถนนโดยได้รับแรงสนับสนุนจากคนนับล้านๆ ที่อาจจะยังไม่พร้อมที่จะลงมาประท้วงในท้องถนน แต่พวกเขาก็มีความเคลือบแคลงสงสัยเป็นอย่างมากต่อสัญญาที่โลกาภิวัตน์ให้ไว้ว่า จะนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรือง และพวกเขามีความเชื่อมั่นว่า ระบอบประชาธิปไตยแบบเป็นทางการกำลังเริ่มถดถอยลงไปสู่ธนาธิปไตย ก่อนหน้าเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน 2001 เล็กน้อย ได้มีการรวมพลังประท้วงอย่างเข้มข้นมากกว่าสองแสนคนที่เมืองเจโนวา ประเทศอิตาลี ซึ่งเป็นเหมือนการส่งสาส์นให้ชนชั้นสูงได้รับรู้ว่า ขบวนการนี้ได้รับการหนุนหลังจากกลุ่มชุมชนโลกที่เติบโตมากขึ้นเรื่อยๆ และอยู่ในช่วงที่กำลังขยายตัว

อย่างไรก็ตาม ความพยายามที่จะใส่ร้ายป้ายสีแรงต่อต้านในรูปแบบอื่นๆ นอกจากการก่อการร้ายกำลังประสบความล้มเหลว อันเป็นผลมาจากเรื่องอื้อฉาวทางการเงินที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในตลาดหุ้นวอลล์สตรีท และการล่มสลายด้านเศรษฐกิจของประเทศอาร์เจนตินา เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับบริษัทเอนรอนและเวิลด์คอมชี้ให้เห็นว่า ผลจากการปล่อยเสรีอย่างมกายนั้นจะนำไปสู่การคอร์รัปชันของบรรษัทการค้าขนาดใหญ่ ในขณะที่การล่มสลายของประเทศอาร์เจนตินาเป็นเหมือนธงแดงที่เตือนให้ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย ระวังที่จะปฏิบัติตามแนวทางปล่อยเสรีทางการค้าและโลกาภิวัตน์อย่างที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศเสนอ

ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เกิดความชิงชังต่อระบอบทุนนิยมโลกไปทั่วโลก ได้แก่การที่บริษัทเวชภัณฑ์ขนาดใหญ่ขัดขวางที่จะให้มีการผลิตยาต่อต้านเชื้อเอชไอวีในราคาถูก เพื่อจำหน่ายให้กับคนนับล้านๆ คนในประเทศโลกที่สาม ที่ทนทุกข์ทรมานจากโรคเอดส์ เหตุการณ์นี้นับเป็นตัวอย่างของการเห็นผลกำไรมีคุณค่าเหนือชีวิตอย่างหน้าไม่อาย บางคนอาจชี้ไปถึงความพยายามที่บริษัทเทคโนโลยีชีวภาพได้เร่งจำหน่ายสินค้าที่ได้รับการดัดแปลงด้านพันธุกรรมออกสู่ตลาดโดยไม่มีการแจ้งให้ผู้บริโภคได้ทราบ และโดยไม่ใส่ใจกับหลักการป้องกันไว้ก่อนต่างๆ ที่เป็นหลักการสำคัญ เพื่อควบคุมการสร้างและการเผยแพร่รูปแบบใหม่ๆ ของชีวิต

บนพื้นฐานจากเหตุการณ์เหล่านี้ ความชอบธรรมของระบอบทุนนิยมโลกในการจัดการกับวิถีชีวิตด้านเศรษฐกิจของเราเริ่มจะสั่นคลอนมากขึ้นยิ่งกว่าในช่วงก่อนเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายนเสียอีก ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า โครงสร้างการผลิต การพาณิชย์ และการกระจายสินค้าและบริการจะล่มสลายลงในทันทีทันใดอย่างไรก็ตาม ประวัติศาสตร์ได้สอนเราว่า เมื่อระบบใดเริ่มสูญเสียความชอบธรรม ระบบนั้นก็เริ่มสูญเสียความสามารถที่จะทำให้คนเชื่อมั่นในความสำคัญของมัน ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องของเวลาก่อนที่โครงสร้างทางสังคมที่แข็งตัวเช่นนี้ (ซึ่งอันที่จริงมันก็เป็นโครงสร้างทางเศรษฐกิจของเราเอง) จะเริ่มคลี่คลายตัวเองออกมา

ปอร์ต อัลเลเกอร์และการก่อตัวของชุมชนโลก

แม้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นห่วงโซ่เหล่านี้ ได้ทำลายมายาคติของชุมชนแห่งผลประโยชน์ ในระหว่างฝ่ายที่สนับสนุนโลกาภิวัตน์ที่ขับเคลื่อนโดยบรรษัทการค้ากับประชาชนกลุ่มต่างๆ ในโลก แนวคิดของชุมชนที่มีความต้องการร่วมกันได้ขยายตัวมากขึ้น ซึ่งมีความแตกต่างจากสิ่งที่ชนชั้นสูงของบรรษัทการค้าแห่งโลกต้องการ ดังเช่นขบวนการชุมชนที่เกิดขึ้นในเมืองปอร์ต อัลเลเกอร์

ปอร์ต อัลเลเกอร์เป็นสถานที่ประชุมของเวทีสังคมโลกในปี 2001 และ 2002 โดยเป็นเมืองที่มีขนาดกลางในประเทศบราซิล และได้กลายเป็นคำติติงที่แสดงถึงพลังของชุมชนโลกที่ขยายตัวออกเรื่อยๆ ขบวนการนี้มีคำขวัญปลุกใจว่า "อีกโลกหนึ่งก็เป็นไปได้" ซึ่งทำให้คนราว 5 หมื่นคนเดินทางเข้ามาในเมืองชายฝั่งทะเลแห่งนี้ระหว่างวันที่ 30 มกราคม ถึง 4 กุมภาพันธ์ 2002 ซึ่งนับเป็นจำนวนมากกว่าเกือบ 5 เท่าของผู้ที่มาร่วมประชุมในปี 2001

ผู้เดินทางมาร่วมชุมนุมมีทั้งชาวประมงจากประเทศอินเดีย ชาวนาจากประเทศไทย นักกิจกรรมสหภาพแรงงานจากสหรัฐอเมริกา และชนพื้นเมืองจากอเมริกากลาง ในเชิงสัญลักษณ์นั้น ซีแอตเติลเป็นชัยชนะครั้งแรกที่ยิ่งใหญ่ของขบวนการนานาชาติ เพื่อต่อต้านโลกาภิวัตน์ที่หนุนหลังโดยบรรษัทการค้า ในขณะที่ปอร์ต อัลเลเกอร์เป็นสัญลักษณ์ของการที่โลกฝ่ายใต้ได้กลายเป็นศูนย์กลางการ

ขับเคลื่อนของขบวนการดังกล่าวไปแล้ว

ปัจจุบันมีการตกลงที่จะจัดประชุมทุกปีที่กรุงปอร์โต อัลเลเกร์ ซึ่งเวทีการประชุมที่นี้ทำหน้าที่สามประการที่สำคัญ เพื่อให้เกิดชุมชนโลกที่แท้จริง

ประการแรก มันเป็นตัวแทนของพื้นที่ทั้งในแง่กายภาพและในแง่ความรู้สึกของขบวนการที่หลากหลายที่จะได้มาพบปะกัน สร้างเครือข่ายและแบ่งปันความรู้สึกและให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

ประการที่สอง มันเป็นเหมือนการเข้าเียบของขบวนการต่างๆ ที่มารวมพลังกันและกำหนดทิศทางในการต่อสู้เพื่อจะเผชิญหน้าและหาทางรื้อทำลายกระบวนกร สถาบัน และโครงสร้างของระบอบทุนนิยมโลกต่อไป นาโอมิ โคลน์ ผู้แต่งหนังสือ No Logo ได้กล่าวไว้อย่างเรียบง่ายแต่มีพลังในที่ชุมนุมที่เมืองปอร์โต อัลเลเกร์ว่า สิ่งที่ขบวนการของเราจะต้องมี ได้แก่ การมีประชาสังคมน้อยลง แต่มีการต่อสู้แห่งมวลชนมากขึ้น

ประการที่สาม ปอร์โต อัลเลเกร์ เป็นสถานที่และเป็นพื้นที่ให้กับขบวนการที่จะได้มาพรรณนา อภิปราย และได้เถียงกันถึงวิสัยทัศน์ คุณค่าและสถาบันของระเบียบโลกที่เป็นทางเลือก ซึ่งจะสร้างสรรค์ขึ้นบนพื้นฐานความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

ปอร์โต อัลเลเกร์เป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการขนาดใหญ่

ที่มุ่งแสวงหาแนวทางเลือกให้กับระบบซึ่งสูญเสียพลังความชอบธรรมไปแล้ว มันเป็นระบบขนาดใหญ่ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบขนาดเล็กมากมาย แต่ล้วนเป็นหน่วยที่มีความสำคัญอย่างเท่าเทียมกัน ที่ได้รับการขับเคลื่อนทั่วโลกโดยคนนับล้านๆ คน ผู้ที่ได้บอกกับนักปฏิรูปที่เยาะเย้ยถากทางและนักสัจจะนิยมทั้งหลายให้ไปให้พ้นทาง เพราะอันที่จริงอีกโลกหนึ่งนั้นเป็นไปได้และจำเป็น

สิ่งที่เห็นร่วมกันในหมู่ขบวนการนี้ได้แก่ สองวิธีการประการแรก ทั้งในระดับชาติและในระดับชุมชน ทิศทางของวิธีการทำงานใดก็ตามจะต้องมุ่งลดบทบาทของตรรกะแบบตลาด มุ่งลดบทบาทของหลักการคั่งทุน ซึ่งเป็นหลักการที่ทำให้อ้างกันว่าระบอบทุนนิยมแบบตลาดเป็นสิ่งที่ดีกว่าวิธีการผลิตแบบอื่นๆ และทดแทนระบบเหล่านั้นด้วยความมั่นคง ความเท่าเทียม และความมีเอกภาพด้านสังคม กล่าวอีกอย่างหนึ่ง แทนที่จะให้สังคมถูกขับเคลื่อนโดยระบบเศรษฐกิจ เรา กำลังพยายามหยั่งรากระบบเศรษฐกิจกลับคืนเข้าไปอยู่ภายใต้ระบบสังคมอีกครั้งหนึ่ง ตามภาษาของนักสังคมประชาธิปไตยยิ่งใหญ่ออย่าง คาร์ล โพลันยี

ตรงข้ามกับคำอ้างของผู้ที่วิจารณ์ขบวนการเหล่านี้บางคน การที่เราให้ความสำคัญกับชุมชน ไม่ได้หมายความว่าเรากำลังปรับให้สังคมเป็นเหมือนในอดีต เราไม่ได้พยายามรื้อฟื้นพันธุนาการแบบจารีตในอดีต หากเรามุ่งแสวงหาอนาคตที่มีการปลดปล่อยอย่างแท้จริงอย่างมีสติ และเป็นสังคมที่มีการทบทวนตัว

เองอยู่เนือง ๆ

ประการที่สอง เพื่อให้พลวัตเหล่านี้ก้าวหน้าต่อไป เราจะต้องเปลี่ยนบริบทของโลก จากระบบการบริหารโลกที่รวมศูนย์ ซึ่งมีการบังคับใช้กฎเกณฑ์เพื่อส่งเสริมการเติบโตด้านเศรษฐกิจเท่านั้น หรือที่เรียกว่าเป็นระบบตลาดเสรี ที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ ธนาคารโลก และองค์การการค้าโลกสนับสนุนมาเป็นระบบที่มีการกระจายอำนาจของสถาบันออกไป เป็นระบบบริหารเศรษฐกิจโลกที่มีความเป็นพหุนิยม ด้วยบริบทแห่งโลกซึ่งมีความยืดหยุ่น มีโครงสร้างน้อยลง มีความเป็นพหุนิยมมากขึ้น และมีระบบควบคุมตรวจสอบหลายชั้นนี้เอง ประชาชนและชุมชนในประเทศโลกฝ่ายใต้และโลกฝ่ายเหนือจึงจะสามารถมีพื้นที่ที่จะพัฒนาขึ้นไปได้บนพื้นฐานของคุณค่า จังหวะ และยุทธศาสตร์ที่ตรงกับความต้องการของพวกเขา

บัดนี้ชุมชนโลกที่กำลังก่อตัวขึ้นมา และนี่ไม่ใช่รูปแบบของอนาคตที่ถูกปลดปล่อยจากสังคม และโคจรอยู่รอบระบบตลาดที่ปราศจากบุคคลตามวิถีทัศน์ของอดัม สมิธ และมาร์กาเร็ต แธตเชอร์ ทั้งมันไม่ใช่ชุมชนเทียมที่ประกอบไปด้วยกลุ่มชนส่วนใหญ่ที่ไม่มีการรวมตัว หรือกลุ่มชนชั้นสูงที่มีการรวมตัว ซึ่งเวลาพูดถึงชุมชนแห่งโลก กลุ่มชนชั้นปกครองมักจะหมายถึงชุมชนอย่างที่ว่านั้น ชุมชนที่กำลังได้รับการก่อตั้งขึ้นมานี้ เป็นชุมชนที่ประกอบด้วยหลายชุมชนย่อยที่ร้อยรัด

กันด้วยความสนใจและคุณค่าร่วมกันในขั้นพื้นฐาน แต่ก็มีการพัฒนาคุณค่าและความสนใจไปแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในโลก จอห์น เกรย์ นักปรัชญาชาวอังกฤษกล่าวไว้ว่า บทบาทหลักของสถาบันแห่งโลกควรที่จะมุ่งแสดงออกและคุ้มครองวัฒนธรรมท้องถิ่นและวัฒนธรรมแห่งชาติด้วยการยอมรับและคุ้มครองการปฏิบัติที่ผิดแผกแตกต่างกัน

ในช่วงต้นของศตวรรษที่ 20 โรซา ลักเซมเบิร์ก ได้ให้ความเห็นที่เลื่องลือเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของอนาคตที่จะนำเราเข้าสู่ยุคป่าเถื่อนความป่าเถื่อนในรูปของลัทธิเผด็จการฟาสซิสต์ เกือบที่จะมีชัยชนะเหนือโลกในช่วงทศวรรษ 1930 และช่วงต้นทศวรรษ 1940 ในปัจจุบันระบบโลกาภิวัตน์ที่หนุนหลังโดยบริษัทการค้ากำลังสร้างความปั่นป่วนมากมาย ในลักษณะเดียวกันทำให้เกิดความโกรธเคืองและวิกฤตการณ์ ซึ่งจะ เป็นพื้นฐานนำไปสู่การใช้อำนาจเผด็จการอำนาจแบบพวกหัวรุนแรง และอำนาจแบบเบ็ดเสร็จ ระบบโลกาภิวัตน์ไม่เพียงสูญเสียความมั่นคงไปแต่ยังทำให้เกิดความทุกข์ทรมานแก่คนเป็นอันมาก ขบวนการที่เป็นตัวแทนของเอกภาพแห่งมนุษยและชุมชนไม่มีทางเลือก อื่นนอกจากจะก้าวเข้ามาอย่างรวดเร็วเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับมวลชนที่เริ่มระส่ำระสายว่าโลกที่ดีกว่านี้มีความเป็นไปได้ ไม่เช่นนั้นก็จะเกิดเหตุการณ์แบบ ในทศวรรษ 1930 กล่าวคือ สัญญาภาคนั้นจะถูกทดแทนด้วยกลุ่มผู้ก่อการร้ายกลุ่ม คลั่งศาสนาและกลุ่มฝ่ายขวาจัด และกลุ่มที่สนับสนุนความไร้เหตุผลและมุ่งทำลาย

Global Capitalism Versus Global Community

By Dr. Walden Bello

Thank you very much for inviting me to address your conference.

I have been asked to speak on the formidable topic **“World Economic System for Globalized Civilization.”** This is, of course, a topic that could get me going for days. What I would like to do is to examine the relationship between the world economic system we live in, global capitalism, and the global civilization or community that we aspire to be members of.

Capitalism and community have always stood in contradiction to one another.

As social analysts from Marx to Karl Polanyi to John Gray have pointed out, capitalist relations are the acid dissolving communal bonds and reconfiguring people into individual atoms whose relations to one another become mediated principally by the market. Under capitalism there is nothing so sacred that it cannot be converted into a commodity, and traditional beliefs and norms preventing the commodification of land, labor, and life itself have often fought a losing battle.

The Two Moments of Globalization

A massive reconstruction of social relations worldwide accompanied the “freeing” of land, labor, and wealth from their precapitalist nexus in what is now known as the first age of globalization that spanned the 19th century and ended in 1914. This process of “disembedding” the market from society was marked by rapid economic growth and rapid capital accumulation as well as by massive impoverishment and the emergence of sharp disparities in the distribution of income and assets. This contradictory process provoked the massive countervailing drive of society, especially the lower and middle classes, to resubordinate the market, the economy, to community.

In retrospect, socialism, communism, social democracy, and national liberation movements can all be seen as expressions of this countervailing thrust. Not all the responses to globalization were progressive. Fascism, which Karl Polanyi defined as “the reform of the market economy achieved at the price of the extirpation of all democratic institutions,” was also part of this countervailing drive, one that hijacked the search for community in the service of reaction, counterrevolution, and racism.

With the defeat of fascism during World War II, it was the struggle between two responses to unbridled free-market capitalism, Keynesian Capitalism and State Socialism, that dominated the greater part of the second half of the 20th century. The new Keynesian economic paradigm was actually a social compromise among contending classes that placed limits on the operation of the market. Its widespread adoption by both Northern and Southern elites in the post-war period was explained by the need to create a stable social base to contain global social revolution.

The coming to power of Margaret Thatcher in Britain and Ronald Reagan in the United States in the 1980's saw the resumption of the process of releasing the market from the bonds of society—a process that came to be known as the “neoliberal revolution” in the North and “structural adjustment” in the South. This process accelerated in the 1990's, with the collapse of the state socialist regimes in Eastern Europe and Russia.

Originally Keynesian-inspired institutions, the Bretton Woods institutions—World Bank and the International Monetary

Fund—were transformed into wrecking crews battering down state-assisted, protectionist capitalism in the South and the post-Soviet East to create the so-called “even global playing field” that northern transnational corporations demanded. With the establishment of the World Trade Organization (WTO) in 1995, the third pillar of the multilateral system came into being and the way appeared to be clear for the swiftest possible transition to a truly global economy driven by transnational corporations and marked by few restrictions on the flow of goods, services, and capital.

Overreach

But like it did during the first wave of globalization that ended in the First World War, capital overreached, and by the mid-nineties there were disturbing signs in both the North and South of growing poverty, increasing inequality, and the institutionalization of economic stagnation in those scores of developing countries that had faithfully followed the tenets of structural adjustment.

Yet despite the availability of data from such institutions as the United Nations Development Program, such facts

were not realities in the early nineties. They were lost in the triumphalism that accompanied the collapse of the socialist economies of Eastern Europe and the Soviet Union at the end of the decade. What made them realities that the global elite was forced to recognize was the Asian financial crisis, which might be described as the "Stalingrad" of the International Monetary Fund (IMF)-that is, a massive defeat that turns the tide of battle. During the 1990's the phenomenal economies of East Asia liberalized their financial sectors in response to pressure from the IMF and US Treasury Department. \$100 billion worth of speculative capital flowed into the key "tiger economies" from 1994 to 1997, and \$100 billion flowed out even more quickly in the summer of 1997 as investors panicked over collapse of land and stock prices that this oversupply of funds created.

With 1 million people in Thailand and 22 million in Indonesia suddenly plunging below the poverty line, the Asian financial collapse triggered a reexamination of the record of the IMF and the World Bank in the 1980's and 1990's in other parts of the South. Practically all serious studies, except for a few methodologically flawed ones,, documented a sharp increase in inequality

in the past quarter century. And the number of people living in extreme poverty—that is, on less than a dollar a day—rose from 1.1 billion in 1985 to 1.2 billion in 1998 and 1.3 billion in 2000. The Asian collapse finally transformed the disturbing data about increasing poverty and inequality and the institutionalization of stagnation in the South into accepted realities. World Bank researchers Mattias Lundberg and Lyn Squire, summed up the new consensus when they wrote that “the poor are far more vulnerable to shifts in relative international prices, and this vulnerability is magnified by the country’s openness to trade...[A]t least in the short run, globalization appears to increase both poverty and inequality.”

Rising Opposition

Social resistance to corporate-driven globalization, scattered and disorganized in the early 1990’s, came together in bigger and bigger protests in the late 1990’s. Community was being forged in protest against the institutions of a corporate-driven market system that had overreached, and in December 1999, the massive street mobilizations of this anti-corporate community brought about the collapse of the WTO’s Third

Ministerial in Seattle, dealing the pro-globalization side its second big reversal after the Asian financial crisis. Reflecting on the meaning of Seattle, C. Fred Bergsten, head of the Institute of International Economics and a partisan of globalization, told the Trilateral Commission in Tokyo in April 2000 that "the anti-globalization forces are now in the ascendancy." Similarly, the doctrinaire Economist informed its readers that globalization was "not irreversible."

By the beginning of the 21st century, the system of global capitalism was suffering a full-blown crisis of legitimacy—that is, increasing numbers of people no longer saw its key institutions—which included the multilateral financial and trade system, the transnational corporations, the political system of liberal democracy, and its protective cover of US military hegemony—as legitimate or credible. Even before the eruption of the Enron scandal, 72 per cent of Americans said business had too much power over their lives, according to a BusinessWeek survey. And so widespread was the notion that the US political system been transformed from a democracy into a plutocracy—the rule of the rich—that one candidate in the US elections of 2000, Republican Senator John McCain, nearly won his party's nomination by

running on practically one issue: campaign finance reform.

Just like in the 1920's and 1930's, there were a variety of responses to market-driven globalization in the 1980's and 1990's, not all of them progressive. One of them was radical Islamism, which saw US corporate and military hegemony as the apogee of the long-running western effort to erode the integrity of Islamic societies, reaffirmed the unity of the Islamic religion, people, and state, and declared a jihad against the US. Like fascism, its popular impact was not unimpressive: whatever one's ethical judgment of radical Islamism, it could not be denied that by the end of the 20th century, it had succeeded in rallying the loyalty of large numbers of young people throughout the Islamic world, so much so that conservative ruling elites such as those in Pakistan and Saudi Arabia had to borrow its language in order to survive.

Radical Islamism became the prime target of the US anti-terrorist campaign in the wake of September 11. Calls on the world community to join the anti-terrorist crusade were, however, met widely with skepticism throughout the South. While most people were genuinely appalled by the Al Qaeda hijackers'

methods, there was nevertheless a widespread sense that, as one Filipino-Chinese entrepreneur put it, “the US had it coming.” Promoted as the project of a global anti-terrorist coalition, the invasion of Afghanistan to capture Osama bin Laden and topple the Taliban instead came across as colonial expedition launched by the Anglo-American brotherhood.

The global elite took advantage of the anti-terror campaign not only to target terrorists but to roll back what many in its ranks saw as the greater threat in the long term: the anti-corporate globalization movement, whose people in the streets were backed up by several millions more who were not yet ready to hit the streets but who were profoundly skeptical about globalization’s promise of prosperity and convinced of formal democracy’s degeneration into plutocracy. Shortly before Sept. 11, 2001, the massive mobilization of over 200,000 in Genoa, Italy, was a forceful message to the global elite that this movement based on a growing sense of global community was on the ascendant.

However, the effort to criminalize other forms of dissent apart from terrorism is being undone by the unending

stream of financial scandals breaking out in Wall Street and the collapse of the Argentine economy. Enron and Worldcom have shown that doctrinal deregulation ends in massive corporate corruption, while the Argentine collapse serves as a red flag warning developing countries against taking seriously the IMF creed of liberalization and globalization.

It must also be underlined that another important event contributing to great global disaffection with global capitalism was the strong resistance of the big pharmaceutical companies to making their anti-HIV drugs available at low cost to millions of people suffering from AID's in the third world. This was a very brazen example of profits lording it over life. One might also point to the haste with which the biotechnology companies rushed genetically modified organisms to the market, without informing consumers and riding roughshod on the precautionary principle that should govern the creation and dissemination of new forms of life.

Owing to these events, the legitimacy of global capitalism as a way of organizing our economic life is even more precari-

ous now than before Sept. 11. This is not to say that the structures of production, commerce, and distribution will collapse anytime soon. Nevertheless, history has shown that once legitimacy is lost—once a system loses its ability to convince people of its necessity—it may only be a matter of time before seemingly solid social structures (and this is what, after all, our economic structures are) begin to unravel.

Porto Alegre and the Construction of a Global Community

Even as this chain of events have ripped apart the illusion of a community of interests between the promoters of corporate-driven globalization and the peoples of the world, the growing perception of a community of interests among the latter distinct from that of the global corporate elites manifested itself in the Porto Alegre process.

The site of the World Social Forum (WSF) in 2001 and 2002, Porto Alegre, a medium-sized city in Brazil has become a byword for the spirit of this burgeoning global community. Galvanized by the slogan “Another World is Possible,” some 50,000 people flocked to this coastal city from January 30 to February 4,

2002-nearly five times more than the number who attended in 2001.

The pilgrims included fisherfolk from India, farmers from Thailand, trade unionists from the United States, and indigenous people from Central America. In symbolic terms, while Seattle was the site of the first major victory of the transnational anti-corporate globalization movement, Porto Alegre represents the transfer to the South of the center of gravity of that movement.

Now taking place every year, Porto Alegre forum might be said to perform three functions for the real global community.

First, it represents a space-both physical and temporal-for this diverse movement to meet, to network, and quite simply, to feel and affirm itself.

Second, it is a retreat during which the movement gathers its energies and charts the directions of its continuing drive to confront and roll back the processes, institutions, and structures of global capitalism. Naomi Klein, author of *No Logo*, put it simply but powerfully when she told a Porto Alegre

audience that the need of the moment was “less civil society and more civil disobedience.”

Third, Porto Alegre provides a site and a space for the movement to elaborate, discuss, and debate the vision, values, and institutions of an alternative world order built on a real community of interests.

Porto Alegre, of course, was one moment of a larger process of charting alternatives to a system that has lost its power to convince. It was a macrocosm of so many smaller but equally significant enterprises carried out throughout the world by millions who have told the reformists, the cynics, and the “realists” to move aside because indeed another world is possible. And necessary.

Among the shared understandings emerging in this enterprise are two approaches. First, at the national and community level, the direction of any approach must be to consciously subordinate the logic of the market, the pursuit of “cost efficiency” (in which lies allegedly the superiority of market capitalism as a

mode of production) to the values of security, equity, and social solidarity. This is, to use the language of the great social democratic scholar Karl Polanyi, about reembedding the economy in society, rather than having society driven by the economy.

Contrary to the claim of some critics of the movement, this priority placed on community does not seek to return society to the past, to the bonds of tradition, but looks towards a future of a truly liberated, self-conscious, reflexive society.

Second, to allow this dynamic to unfold, the global context must be changed from a centralized system of global governance that imposes one set of rules in the service of one model of economic growth—the free-market model favored by the IMF, World Bank, and WTO—to one marked by the deconcentration and decentralization of institutional power and the existence of a pluralistic system of global economic governance. For it is in such a global context—more fluid, less structured, more pluralistic, with multiple checks and balances—that the nationals and communities of the South and North will be able to carve out the space to develop based on their values, their

rhythms, and the strategies of their choice.

There is a global community in the making, but it is not the desocialized atoms orbiting around the impersonal market that is the vision of Adam Smith and Margaret Thatcher. It is not the false community composed of a unorganized global majority and an organized ruling elite that is actually what members of the latter have in mind when they talk about the "global community." This community in the making is one of many composed of many communities that are tied by common fundamental interests and fundamental values but whose social articulation of those values and interests are inflected by different histories and cultures. In such a world, as British philosopher John Gray puts it, the primary role of global institutions should be "to express and protect local and national cultures by embodying and sheltering their distinctive practices."

At the beginning of the 20th century, Rosa Luxemburg made her famous comment about the possibility that the future might belong to "barbarism." Barbarism in the form of fascism nearly triumphed in the thirties and early forties. Today, corpo-

rate-driven globalization is creating so much of the same instability, resentment, and crisis that are the breeding ground of fascist, fanatical, and authoritarian populist forces. Globalization not only has lost its promise but it is embittering many. The forces representing human solidarity and community have no choice but to step in quickly to convince the disenchanted masses that indeed a better world is possible, for the alternative is, as in the 1930's, seeing the vacuum filled by terrorists, demagogues of the religious and secular right, and the purveyors of irrationality and nihilism.

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

อาคาร 3 ชั้น 5 ตึกกรมสุขภาพจิต ถ.ติวานนท์

อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

โทรศัพท์ : 0-2951-1286-93 โทรสาร : 0-2951-1295

Website : <http://www.hsri.or.th>

ห้องสมุด สวรส. ปี เทพ พริ้งพวงแก้ว

00001333

การที่เราให้ความสำคัญกับชุมชน ไม่ได้หมายความว่า

เรากำลังปรับให้สังคมเป็นเหมือนในอดีต

เราไม่ได้พยายามรื้อฟื้นพันธนาการแบบจารีตในอดีต

หากเรามุ่งแสวงหาอนาคตที่มีการปลดปล่อยอย่างแท้จริงอย่างมีสติ

และเป็นสังคมที่มีการทบทวนตัวเองอยู่เนื่อง ๆ

...เพื่อที่จะให้พลวัตเหล่านี้ก้าวหน้าต่อไป

เราจะต้องเปลี่ยนบริบทของโลก

จากระบบการบริหารโลกที่รวมศูนย์ ซึ่งมีการบังคับใช้กฎเกณฑ์

เพื่อส่งเสริมการเติบโตด้านเศรษฐกิจเท่านั้น

หรือที่เรียกว่าเป็นระบบตลาดเสรี ที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ

ธนาคารโลก และองค์การการค้าโลกสนับสนุน

มาเป็นระบบที่มีการกระจายอำนาจของสถาบันออกไป

เป็นระบบบริหารเศรษฐกิจโลกที่มีความเป็นพหุนิยม

ด้วยบริบทแห่งโลกซึ่งมีความยืดหยุ่น มีโครงสร้างน้อยลง

มีความเป็นพหุนิยมมากขึ้น และมีระบบควบคุมตรวจสอบหลาย

ประชาชนและชุมชนในประเทศโลกฝ่ายใต้และโลกฝ่ายเหนือจึงจะสามารถ

มีพื้นที่ที่จะพัฒนาขึ้นไปได้บนพื้นฐานของคุณค่า จังหวะ

และยุทธศาสตร์ที่ตรงกับความต้องการของพวกเขา